

عنوان مقاله:

اصل «صرفه جویی کیفری» مبنای تفسیر احکام و قوانین جزایی اسلام

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های فقه و حقوق اسلامی، دوره 14، شماره 51 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

حمید مسجدسرایبی - دانشیار گروه فقه و مبنای حقوق اسلامی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

خالد نبی نیا - دانشجوی دکتری فقه و مبنای حقوق اسلامی

احمد باقری - استاد گروه فقه و مبنای حقوق اسلامی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

سید محمد صدری - دانشیار گروه فقه و مبنای حقوق اسلامی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

اصل صرفه جویی کیفری یکی از بنیادی ترین اصول در حوزه حقوق کیفری است که پیچیدگی و سختی هایی را که در برابر حقوق جزا به عنوان یکی از محدودیت های حقوق و آزادی شهروندان وجود دارد با اندکی ملایمت و سازگاری از بین می برد. این اصل در واقع، به دنبال تحدید و مرزبندی قلمرو مجاز مداخله حقوق کیفری در حوزه حقوق و آزادی های شهروندان می باشد. التزام به اصل صرفه جویی کیفری نه تنها موجبات استفاده بهینه از حقوق کیفری در جایگاه مناسب آن را فراهم می سازد بلکه در عین حال، زمینه توجه سیاست گذار جنایی اسلام به استفاده از ابزارها و نهادهای حقوقی- اجتماعی را نیز فراهم می سازد. قاعده قبح عقاب بلا بیان، قاعده درأ، اصل احتیاط در دماء، فروج، اعراض و اموال، اصل تفسیر مضیق، ابتدای شارع بر سختگیری در مرحله ثبوت و اثبات جرم و بنای حدود بر تسامح و تخفیف در اجرای مجازات ها، اصل اباحه، اصل اعتبار مصلحت در تعیین مجازات و اصل عدم ولایت، تاسیس چنین اصلی را موجه می سازد. بدون تردید کاربست این اصل در فرایند کیفرزدایی، جامعه ای غیرمتورم کیفری را مواجه خواهد بود و افزون بر این، بستر تحقق عدالت کیفری را هموارتر خواهد ساخت.

کلمات کلیدی:

اصل صرفه جویی کیفری، تفسیر فقه جزایی، عدالت کیفری، سیاست کیفرزدایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1365144>

